

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шваб. 143.322.
Адреса для телеграм:
"Діло", Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 "
Піврічно 27-50 "
Річно 55-00 "

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар,
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 8 шв. фр., Чехословач-
чині 20 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
Зніма адреса 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41.
"Друкарні 29-24.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

ЛІЯРНЯ ДЗВОНІВ БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

в КАЛУШІ, вул. Сівецька ч. 16.
і в ПЕРЕМІШЛІ, Красінського 63.
Жадайте оферт та цінників.

Труднощі нового уряду в Німеччині.

Львів, 4. квітня 1930.

Як відомо, соціалістичний уряд Мюллера, що з'явився на т. зв. велику коаліцію, улав безпо-
середньо тому, бо не міг добути згоди на квоту
10 мільйонів марок для поборювання зростаючого
постійно безробіття. Асигнування цієї суми
стало у зв'язку з konieczністю перевести основну
внутрішню фінансову реформу як з уваги на но-
ву ситуацію, виняткову планом Юнга, так і з у-
ваги на зростаючу господарську депресію. Майже
все потрібне до переведення цієї реформи було
уже зроблене, не дішло тільки до згоди на за-
данні 10 мільйонів — і кабінет Мюллера впав. А
разом з ним упала і велика „наймарська“ коалі-
ція, що під проводом соціалістів, як найсильні-
шої партії (понад 150 голосів), була в Німеччині
близько два роки при кермі.

До упадку уряду Мюллера причинилася без-
сумніву й сильна протестантська кампанія, що
розгорнулася в німецькій республіці після при-
йняття парламентом плану Юнга. Цю кампанію
розвивали крайні націоналісти, не ошаджуючи
при цьому навіть обоманеної ними досі преви-
дент Гізенбурга, який підписав ратифікацій-
ний акт. Протестантська кампанія націоналістів
під проводом Гізенбурга мала — це слід ствер-
дити — великий успіх, особливо серед молоді. Це
й спричинило зріст правих настроїв, які переки-
нулися також на політичні партії центру. Як ка-
жуть, католицький центр віддав свій голос за
ратифікацію плану Юнга і польсько-німецької
торговельної угоди тільки тому, що през. Гі-
зенбург обіцяв йому поручити місію утворення
нового уряду.

Доручаючи місію утворити новий уряд про-
відникові католицького центру, д-рові Брюнін-
гові, през. Гізенбург прохав його підбирати мі-
ністрів-фахівців, при чому налягав на поспіх. І
справді д-р Брюнінг справився доволі швидко з
конституційним кабінетом, коли взяти під ува-
гу скомпліковану ситуацію. Новий „центро-пра-
вий“ кабінет складається з усіх центричних угру-
пувань: католицького центру, демократів, лудо-
вців, господарської партії і багарських лудо-
вців (лиш останніх призначено обійняти не підвищу-
вати податку від вина).

Чисельно всі ті групи мають стільки послів,
що соціальні демократи разом з комуністами.
Можливо навіть собі більшість у рейхстагу, д-р
Брюнінг виробив зручне потягнення, витягаючи до
кабінету (і тим самим відкидаючи так чи інакше
під Гізенбурга) голову „Людбуду“ посла Шіає
і правничого консерватиста Тревірануса. Разом з
цими двома консервативними міністрами має пе-
рестати до урядової коаліції 30—40 правих націо-
налістів і в такому разі існування кабінету, що
було названо „урядом Гізенбурга“, було б на
довгий час заповнене.

Тут варто зазначити, що пересування ні-
мецького уряду на право не може тепер майже
жодного змістити в закордонній політиці Німеччи-
ни, бо ж найважливіші міжнародні акти останніх
двох літ уже підписані і ратифіковані. А в ділян-
ці внутрішньо-господарської політики католиць-
кий центр, що є нині при кермі державного ні-
мецького корабля, стоїть безперечно ближче до
правих, ніж до соціалістів. Тому й коаліція демо-
кратично-міщанських і селянських партій з край-
ньо правими групами, оскільки до неї прийде хоч
частинно, була б психологічно більше зрозуміла
й опориювана, як теперішній коаліція тих-же
груп з соціалістами.

В якому характері входить до нового уряду
чужоземний монархізм і противники релігій-
ного договору, покажуть найближчі дні. Як-
що роблять це всупереч Гізенбургові, в проблем-
атичною справою, чи потягнуть за собою, або чи
заче виключать багато німецьких націоналі-
стів.

А якщо стануть міністрами за дозволом чи ти-
хою згодою свого провідника, отже в характері
менш-більш офіційних представників нім.-на-
ціональної партії, то важко уявити собі гармо-
нічну співпрацю з ними демократів і лівих цен-
тристів, безсумнівнох республіканців.

Сяк чи так — ситуація нового уряду дуже
тяжка, тим більше, що соціалісти заволоділи йому
а зокрема обом міністрам з нім.-нац. партії, го-
стру опозицію. Це ставить під аяком запити са-
мо існування уряду д-ра Брюнінга. Адже на-
віть такий противник соціалізму, яким є відо-
мий провідник німецької лудової партії д-р

З ошадности повстає добробут оди-
ниці, а тим самим добробут народу.

Не будьте своїм власним ворогом
:: і складайте свої ошадности в :

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Шольц, щойно перех мількома днями заявив
призвучно: „Кермувати державним кораблем у
Німеччині довгий час без або проти соціалістів
— це майже виключена річ“.

Львівське громадське самоврядування.

III. Міська господарка за комісарювання п. Стшелецького. — Теперішній господарський стан міста. — Справа української мови у львівському самоврядуванні. — Ігнорування українських культурних установ. — Висновки.

Поспіх, з яким зокрема комісар Стшелець-
кий переводив у місті роботи та інвестиції,
можна найкраще оцінити через порівняння бю-
джетових видатків у дотичних роках. Сума місь-
ких видатків, ухвалена розв'язною радою на
1927/28 р. виносилася у звичайному бюджеті
14.055.572 зол., у надзвичайному 3.560.000 зол.
Об'явивши комісарський уряд дня 1. вересня
1927 р. комісар Стшелецький пропонував при-
бічний раді додатковий бюджет, в якому підви-
щено звичайні видатки на 16.638.072 зол., над-
звичайні видатки до 7.134.800 зол. Разом під-
вищений бюджет виносив у видатках 23.772.872
зол. Дійсні видатки, вказані рахунковим зам-
кненням за 1927/28 р. були ще більші, бо дохо-
дили в звичайному та надзвичайному бюджетах
до суми 26.388.257 зол. Збільшення видатків
на 1927/28 р., ухвалені приблизною радою при
кінці 1927 р. виносило проте 35 проц., а дійсне
збільшення видатків 44 проц. суми видатків, у-
стійненої розв'язною радою в квітні 1927 р. На
1928/29 р. звичайні видатки ухвалені у висоті
23.697.838 зол., надзвичайні у висоті 14.020.000
зол. На рік 1929/30 р. звичайні видатки ухва-
лено у висоті 27.284.563 зол., надзвичайні у висоті
3.280.478 зол. Останніми часами ухвалено звичай-
ний бюджет на 1930/31 р., який вказує ви-
датки у висоті 27.087.759 зол. Як порівняти цей
бюджет з останнім бюджетом ухваленим розв'яз-
ною радою, виходить підвищення звичайних
видатків на протязі трьох літ у висоті 13.032.187
зол., себто 92 проц. У такому самому відношен-
ні збільшилися наложені на населення тягарі. В
1927/28 р. міські приходи з оплат та податків
устійнено у висоті 10.985.945 зол., на 1930/31 р.
оплати та податки повинні би дати місту
18.432.030 зол., збільшення тягарів виносить
проте 67 проц. Але в тому зіставленні не узгля-
дено збільшення тягарів, які виходять через
підвищення оплат за електричне світло, трам-
вайних білетів, оплат за воду, що їх зарахо-
вується як приходи міських закладів та під-
приємств.

Очевидно, що рівночасно збільшилося за-
довження міста. Міські довги виносять тепер
трохи більше, ніж 36 мільйонів золотих, з чого
25 мільйонів зол. затримано від часу розв'язання
міської ради і усунення давньої управи з пре-
зидентом Найманом на чолі. Коли взяти під у-
вагу, що теперішнє задовження міста є лише
33 проц. вище ніж сума приходів одного бю-
джетового року, то треба ствердити, що це за-
довження невелике. В 1914 р. задовження міста
при бюджетовій сумі 10.890.870 корон виносилася
46.770.932 кор. А місто Львів є багате, має
8.000 моргів ліса і 3.000 моргів інших ґрунтів,
вартість міського майна фінанси оцінюють на 200
мільйонів зол. Проте фінансовий стан міста,
оскільки в часі важкої грошової скрути можна
загалом шобудь передбачити, не дає причини
до занепокоєння.

Всеж такі розгін, з яким в останніх трьох
роках видавано в місті гроші, не зважаючи на
зубожіння населення і зростаючу господарську
кризу, повинні бути для компетентних чинників
осторогою і наукою, що про правильну міську
господарку може бути мова лише тоді, коли
управа міста спирається на загально припятих
основах самоврядування. Без сумніву і вибрана

рада може поведсти легкодушину господарку, але
загалом беручи, управа, що вийшла з виборів,
рихується більше з потребами і силами населе-
ння і тому дає більшу запоруку ошадної госпо-
дарки. Зокрема українське громадянство му-
сить домагатися, щоби управа міста берегла
і забезпечувала також господарські потреби у-
країнців.

Ще важніше заспокоєння національних і
культурних потреб. Під цим оглядом управа мі-
ста виявляла до цієї пори повне нехтування у-
країнських національних домагань, зокрібно до-
магань щодо мови. На засіданні прибічної ра-
ди 23. лютого 1928 р. радний Децикевич, як го-
лова клубу українських радників, агітував згід-
но з постановами законів внесення заявлятися за
допущенням побіч польської мови також у-
країнської у відповідях та оповіщеннях міських
урядів і закликати правительственного коміса-
ра до видання відповідних розпорядків по дум-
ці постанов мовного закону з 31. липня 1924 р.
далі запропонувати зміну приписів правильни-
ка міської ради в цьому напрямі, щоби украї-
нським радним вільно було в нарадах промовля-
ти на українській мові, та закликати правитель-
ственного комісара, щоби для цієї зміни пра-
вильника добув згоду воеводи. Під формаль-
ним оглядом вискодавців запропорнував віді-
слати це внесення до компетентної комісії при-
бічної ради в цілі дальшої поагоди. Комісар
Стшелецький поставився прихильно до цього
внесення, але, як правительственный комісар,
покликаний до тимчасового поагоджування
справа, не вважав себе компетентним рішати
справа політичного значіння і тому перш за все
прохав клуби прибічної ради висказати свої
думки про це внесення. Господарський клуб ви-
сказався проти внесення, обосновуючи своє
становище тим, що прибічна рада як тимчасо-
вий орган не повинна приймати політичних рі-
шень, що могли би вказати майбутню виборну
раду. Супроти цієї заяви комісар Стшелецький
вважав недоцільним обстоювати внесення у-
країнського клубу і тим самим внесення було
відложено.

Того самого викруту ужив господарський
клуб при недавній відбутій нараді над внесен-
ням українського клубу в справі субвенції для
Національного Музею й Українського Театру
Промовці проф. д-р Хизинський і д-р Бжеський,
оба визначні члени і провідники господарсько-
го клубу, назвали внесення, що мало на меті
дати хоч дрібну підтримку українським куль-
турним установам, політичним актом, політич-
ною демонстрацією і на цій основі внесення у-
країнського клубу було відкинне. Цим рішен-
ням більшість прибічної ради, зокрібно госпо-
дарський клуб відкрили своє справжнє обличчя
і виявили себе явно ворогами українських куль-
турних змагань. Єдиною відповіддю на цей ви-
зов мусить бути для українського громадянства
рішуче домагання, щоби у Львові був заведений
такий устрій самоврядування, який давав би у-
країнському населенню слушний вплив на міську
господарку та забезпечував національ-
ні культурні та господарські потреби українців
міста Львова

НАГОДУ одержати бібліотеку вартості **100 ам. дол. або 25 ам. дол. або 10 ам. дол. або 5 ам. дол.** мати-муть ті з Вп. Передплатників, що в дні 15. червня ц. р. нічого не будуть винні за передплату.

За інтенсифікацію нашого господарства.

З нагоди з'їзду українських агрономів.

Перевірюючи удари господарської скрути на наше хліборобство і на наш господарський організм та провірюючи наслідки її в нашому господарстві, житті з наслідками в господарстві цілої Польщі, маємо враження, що у нас скрута не зробила таких спустошень, як у польських чи жидівських установах. Що правда, годі ще сьогодні асесувати наслідки ті спустошення, як і годі передбачити й дальші наслідки знищення господарського заможності. Не дається теж на основі оголошуваних у Польщі банкрутств устійкувати величезних страт, бо хто має майна прим. сто тисяч доларів, а стратів половину, той буде називатися банкрутом, а хто має майна тисячку доларів і стратів також половину, то його ніхто банкрутом не називає, хоч він буде в порівнянні до того формального „банкрута“ куди більш бідаком. Всеж таки ми, а головне наші торговельно-кооперативні організації і їх члени-продуценти витримали найтяжчі удари і змушували себе до меж можливості, виконавши з першої купелі ціло.

Та перш ніж на йшу тему. Знанням нам автор „Плянну Йонга“ Оан Йонг опіював у своїй промові з 25. березня в Каліфорнії господарську скруту Німеччини. Він сказав, що Німеччина зможе платити зобов'язання, бо вона не має земних сирих багатств, то зате має до перерібки великі засоби такого сирого матеріалу (Rohstoff), який мало входить у світ в рахунок, а саме незрівнянні спосібності до наукових дослідів і винаходів та здібність використати їх як слід у практичному житті. А ці особливості в німців умови засоби будуть невичерпаним матеріалом дібр. Висказуючи далі свої побоювання щодо некорисного впливу німецьких платностей як повоєнних зобов'язань на інші побіди нації саме задля услилювання й ослаблення творчості цих націй, він закликає їх до чуйної уваги, бо накинена ними німцям konieczність твердої праці, дисципліни і тяжкої відповідальності виховує цей нарід у напрямі якнайбільшої творчості. І в цьому саме він бачить німецьку небезпеку для інших народів світа.

Про те, що оцінка Йонга є влучна, переконується кожний, хто колинебудь, а зокрема по війні, мав нагоду бути в німецьких селах. Бачити просто шалений торговельний рух по містах, дисциплінованість праці у фабриках, а одночасно поганість характеру німців як у праці, так і в забаві, в дорозі і т. д. Свята віра в майбутнє.

Ця віра характеристична особливо в хлі-

боробстві. Вона каже використати кожну пядь землі, де лиш повітря, вода, сонце та людська рука дадуть рослині можливість видати овочі. Нині кожний німецький навіть високий урядовець, священик, ремісник чи робітник уважає свого роду амбіцією мати хоч кусень городя, написати собі на візитовій карті слово „Безітнер“, бо шойно тоді цінять його суспільну вартість. Навіть мешканець Берліна мусить бути щодня, перед чи по урядових годинах, у своєму городі, далеко аз містом, власними руками його обробити і похвалитися, що має своє, власною працею здобуте. Цей приклад даємо на те, як німці, навіть нефахові, люблять свою землю, яку вагу приймає до неї. А вже про хлібороба, знавця свого фаху в повному значінні того слова, й говорити нема потреби. Йому рентається і дорогий капітал, вложений у землю і дорогий робітник, бо він уміє використати землю, вміє виплекати ті рослини, які є найрентабельніші. А вже шітчені вилягари дробу

Арештування в Бесарабії.

В околиці Кишенева в кількох селах сфурганці перевела ревії та арештувала кількох селян, які начебто переховували більшовицьких шпівів та курерів румунських шпівських організацій.

Між фашистами.

На останнім засіданні фашистської ради ухвалено, що фашистська міліція має збільшитись на 300.000 удебрових осіб. Ухвалено також, що ректорами високих шкіл і директорами середніх шкіл можуть бути тільки ті особи, які налімає 5 літ були членами фашистської партії.

В Калькуті знов стріляють.

У Калькуті були і, квітня нові демонстрації, підчас яких був убитий один іналець і один підстаршина англійської армії, а 43 поліціянтів було ранених.

Шофер, який віз Кутєпова, арештований.

Французька преса пише, що париська поліція арештувала шофера „червоної такси“, який прийняв участь у диверсії Кутєпова в Парижі. Це був перший свідок цього факту і від нього поліція надіється дістати точні відомості про цілу ту темну історію.

Нераз просторінь, яку нормально можна переїти піхотою в трьох хвилинах, у часі збільшеного руху, авто чи трамвай переїдуть аж у двадцять хвилин.

З тої важкої комунікаційної ситуації, яка спричиняє майже щоденні нещасливі випадки, можуть врятувати Прагу тільки підземельні залізничні і покищо бодай підземельні хідники для піших на важливіших вулицях міста, які уможливилиб також швидше темпо комунікації. Коли на окраїнах міста, де зондавання бачили ми позіла або пуста, повстали або повстають нові модерні ділянки, то в давній Прагі хіба плошає. Вацлава набрала справді імпозантного великоміського характеру. Зате загальний вигляд давньої Праги має ще деяку сорокатість, спричинену сумішню різних будівельних стилів.

І тільки у вечорі, коли затираються ті різниці, лампи та різнобарвний струй світлової рухомої реклами на крамничках, бутиках і над будівлями покривають Прагу якомусь більш однотипною поволокою модерного, та з тим і злею нервового характеру, що так сказати: своєю аліалістичністю відрається вже і в заціпленій дільниці та вулички, до недавня оловити ще чаром якоїсь таємничої старовини. Все таки мені, що жив у Празі в часі студій більш як перед 20 роками (1909—14), а в останні бачив її у 1923 р., заімпонував розмах життя і зріст розвитку столиці Чехії.

На цьому тлі нинішнього вигляду Праги постарався начеркнути і її музичну фізіономію. Треба признати, що квантитативно музичний та театральний рух у порівнянні з передвоєнним, значно зріс. Під ту пору грає у Празі а яких 15 театрів, а концертів припадає на один день не раз 4—5.

Та музичний рух розвивається більш самостійно, ніж завдяки піддержці державних чинників. Маж враження, що уряд тогор не дуже ціка-

і масова продукція являється в Німеччині звичайним явищем. Земля-мати, кормителька, її треба любити.

І ми любимо ту землю, та не любимо праці на ній, ми, вигідні бідаки. Тому біди, бо не хочемо напружити наших нервів, розуму і м'язів для використання цього вартату продукції, що є в наших руках, для нашої виключної розпорядимості. Ми поглядимо лиш докируги себе, а побачимо, як часто наші інтелігенти виваляють свої ґрунти, замість самим господарити і дати селянам добрий приклад, як треба вести господарку, аби вона оплачувалася. Ми опираємо себе доріжню робітника, відсутністю часу, капіталу, тоді, як головною причиною є тут недостача агрономічного знання і нехиль його набуті.

Коли наше хліборобство переходить „шасивно“ скруту, то не тому, що ми поборюємо її напруженням сил, розуму, використанням знання, лиш тому, що скорчилися вдвоє, змінили свої видатки навіть на госп. інвестиції, на інтенсифікацію. В урядках бачимо також боротьбу зі скрутою не шляхом збільшення інтенсивності праці, але в продукції платень та урядовців. Шось зовсім протилежне до німецьких метод здобуття матеріальних дібр, цієї основи сил при поборюванні скрути. І саме тому не напише ніколи Йонг про нас навіть нічого злого, не то шось доброго.

І ось дня 21. III зібралися в Центросоюзі референти с.-г. відділів при Повітових Союзах Кооператив та повітові агрономи і наперекір нашій опінії про непоплатність господарних заговорили про konieczність інтенсифікації її, про потребу заінтересування всіх кругів хліборобством, земельним питанням взагалі. Вони куди краще входять у наші нинішні потреби, в наше життя. Мається враження, що і в нас настає ера агрономів і техніків, очевидно, не та політична, але суспільна. Нині агроном ще не має у нас зрозуміння, а в часах скрути хочеться санувати фінанси установ шляхом усунення агрономів. А чому? Бо наша суспільність не навчилася ще цінити агронома як дорадника, як господарського лікаря, потрібного саме в найтяжчих часах скрути. Не люблячи праці на ріллі, вона й не потребує його. Вистане нарікати на непоплатність господарства. Та назріває час, що суспільність муситиме поставитися прихильно до цього фаху, і то без застережень. Муситиме тоді, коли поставити собі за мету konieczність гесп. самостійності, самовистарчальності в продукції, коли схоче заступити імпортовані до нас заграничні яблука, грушки, квашені огірки, капусту, макарони, свинину, бриндзю, всілякі сири, сушені сливки, мармеляди, повидла, мід, каляф-форн, помідори, рабарбар, явниї консерви, півні, тютюн, пір'я, кріличчі шкіри (фарбовані на заграничну рідкість) насіння гороховини (наш Мавтнер!), волосські горіхи, ріпаківні й інші олії та ще тузину інших продуктів своїми власними продуктами, коли схоче закинути експортувати безробітні людські сили, занявши їх у себе, а значе вивозити випродуковані на власному ґрунті товари, очевидно ті, що оплачуються,

ЗАСИЛЬ БАРВИНСЬКИЙ.

Прага та її музичне життя.

Передвоєнна і нинішня Прага. — Скандал з Консерваторією.

Порівнюючи передвоєнну Прагу з теперішньою, треба ствердити, що коли населення столиці Чехії майже подвоїлося (доходить до мільона душ) то темпо життя зросло навіть більше. Очевидно це спричинили зміни, які ставали перед Прагою з хвилиною, коли вона стала столицею власної держави. Хто знав Прагу перед війною, як місто модерного характеру, та все таки приважене у промислах свого життя, повне якоїсь чаруючо-інтимної атмосфери, той зазнає під тим оглядом деякого розчарування. — дарма, що з артної сторони американське тому той великий розмах, те майже американське темпо життя, яке на очах змінило вигляд міста.

Та покищо радше темпо життя нараз Празі того великоміського характеру, ніж його зверхній вигляд. Коли порівняємо з Прагою напр. нинішній Відень — то останній видається нам просто „чужою“ містом, якого живчик вагає скоріше якийсь провінціалізм місто. А проте з його зверхнього вигляду ще не шез той подих маєстату, той вінні вже депо зважало величч.

Прага — при всьому своєму непомірно кращому положенні, щоби деретворити свій зверхній вигляд на фасон справжньої великої „європейської“ столиці, мусіла би знищити деякі вулиці, та приховати їх до кіншніх потреб, у першу чергу комунікаційних. У Празі існує ще багато вуличних узлів, що своїм вузельним простором часто паралізують на деякий час усякий рух. З чотирьох сторін відзначаються десятки антикварів і ювелірів, що мають знаку поліції, щоб дослухатися на два-три кроки і, знову зупини-

вись музикою і ціла „форса“ державних органів іде далі по дільні розбудови промислу та торгівлі. Бо якжеж інакше можна арозуміти факт, що Прага з історичною назвою „консерваторії Європи“, та Прага, яку завдяки її музичним приметам так полюбив Моцарт, який для пражан, „що його так добре розуміють“, написав свій архівієр „Дон Жуана“, тепер — у власній державі не спромоглася до нині на величчя будівлю для гідного приміщення музичної консерваторії?

З хвилиною передачі прегарної будівлі над Велтавою „Рузоліфіум“ для парламенту, стратила консерваторія своє приміщення, а з тим Прага гарну і однуку акустичну концертну сцену, якої то втраті до тепер нічим не нагороджено. Консерваторію приміщено у зовсім невідповідних „убікаціях“ частини монастиря „Бма“, часті її розкинено і по інших будинках, на яких нема навіть ніякого налісу, а тільки на дверях у середній каміниці на палеронів листку написано: „Відділ державної консерваторії“. Щоби дістатися до головного приміщення консерваторії, треба перейти через якусь новобудовану каміницю, а острахом, щоб якась цегла не впала на голову. Та коли вже ми є в середній будинку, то до малої сальки, де відбуваються продукції, треба перейти ще через якийсь городець. Скільки разів іду туди, мушу послуговуватися електричною зямкою для освітлення дороги!

Очевидно, кожний чужинець, якому відомо, скільки чеська нація завдячує саме своїм музикам, таким як Сметана та Двожак, які перші рознесли славу чеського імені по широкому світі, та яку роль відіграє чеська музика і її визначні мистці у післявоєнній пропаганді в користь чеської держави, мусить знизувати раменами, коли бачить, як інші величчії будівлі ростуть, наче гриби по дощі. Музичні кола і ділячі ведуть досі безглузду боротьбу з вішаючими в тіл справі

Скільки агрономів, скільки „спеціалістів“ на асільних ділянках продукції можуть бути і будуть чим потрібні, а скільки інших умовних і фінансових працівників треба нам буде при добре організованому експорті!

Над цим питанням дискутували в Центро-союзі агрономи, а при кожній справі треба було стверджувати нашу незорганізованість, бездіяльність у продукції і то у всіх галузях господарства, нехті до продукційної праці, незрозуміння конечності агронома в повіті, в селі, безупинні зміни агрономів у повіті, ще заки агроном обізнаний з тереном праці, недостатку

належної винагороди за труди і т. д. Та проте не було в їх словах песимізму. Підносили конкретність організації апарату для експорту, як найважливішого чинника гощ. життя, а також технічного вишколення в низових кооперативах щодо експортної техніки. Конечність уможливлення агрономам поглиблювати знання, спеціалізуватися, щоб могли уникати тих похибок у праці, які, на жаль, ще так часто бувають. Люди людьми, можуть помилятися, можуть також агрономи робити похибки. Бож це в більшості людей „чолоді“. Але ідея, якій вони служать, має велике значіння.

М. Творило.

Процес „Спілки Визволення України“.

Радіозвідолення з дня 2. IV. 1930

День 2. IV. розправа почалась переслуханням обвинуваченого Дубровського, який заявив, що вступив до СВУ, бо радянська влада шляхом агітації і переслідувань систематично випинувала українську інтелігенцію та не давала можливості розвивати національну культуру. Любченко переконує, що радянська влада боролась тільки з інтелігенцією, яка була ворожа до радянщини. Обвинувачений твердить, що школа на радянській Україні не має нічого національного окрім мови. Дух школи інтернаціональний. Пізніше обвинувачений змінив своє відношення до радянщини. До СВУ Дубровський вступив після розмови із Дурдківським.

Оборонець: Ви син селянина?

Обвинувачений: Так. Мої діди були кріпакми.

Голова суду читає в протоколах візань, що Дубровський був захоплений ідеологією націоналізму і фашизму та кинув: „Давай Україну від моря до моря“.

Обвинувачений працював у видавництвах, до Девікіяшчини ставився цілком негативно, політичним діячем не був ніколи, бажав для України демократичного ладу, навіть до диктатури пролетаріату не ставився негативно, був тільки невдоволений вирішенням національного питання і тому вважав, що хто хоче працювати для

національної справи, мусить іти в підпілля. Навіть культуру можна було розвивати тільки в підпіллі!

Обвинувачений Тарашкевич, професор латинської й української мови, 47-54-х років, син священника, автор різних наукових праць у журналах, б. співробітник видавництва „Вік“. Підчас революції піддержував Центральну Раду, до гетьманату ставився негативно при Директорії був викондиректором у міністерстві віросповідань. Союз Петлюри з Польщею вважав нещастям для України, але більшовиків вважав російською владою підпори над українським піанем. Колиж більшовики почали українізацію, обвинувачений радів і називався, що справа українська буде вирішена, але назлі завели і він під впливом Дубровського і Гребенюка вступив до СВУ.

Далі обвинувачений оповідав широко про ідеологію та роботу СВУ, та доказує, що ідеологія СВУ не була буржуазна. Зрештою його робота в СВУ не була політична. Голова суду докажує, що обвинувачений поширював політичні відомості і давав їх читати Ефремову а з Дурдківським говорив про повстання та про інтервенцію й орієнтацію на західну Європу.

Обвинувачений вікни признається до вини „перед трудящими України“.

Легковажність чи зловживання?

В російській газеті „За Свободу“ опублікована одна цікава вістка, на яку мало уваги звернуло українське громадянство. А вона дуже цікава... До Варшави прибула „делегатція“ від Волині у складі десяти осіб — себто по одному „представникові“ від повіту з числа всіх уповноважених до єпархіального зібрання, вибраних на місцях у зв'язку з просвітовим Помістним Собором. „Делегатія“ була прийнята міністром віросповідань Червінським, котрого в імені православного населення просила „залишити митрополита Дениса, як управителя єпископа на Волині“. Про це саме замірля „делегатія“ проти її президента республіки, у якого мін. Чер-

вчиними чинниками, а ті збувають їх обіцянки, в які тепер уже ніхто не вірить. Не дивно, що цілу ту справу деякі чеські кола спрavedливо вважають скандалом і ганьбою для чехів.

Приступаючи до властивої теми, мушу пригадати окремі замітки про музичний рух чехів та німців, як національна меншина, живуть окремо, хоч слабшим як перед війною музичним життям. Тільки деякі концертні імпрези, головні зі солістами, мають мішаний характер. (Назвешь вони рекламовані чеськими афішами та програмками — хоч аудиторія складається переважно з німецько-жидівської публіки).

Зачну від чеської опери. Вистави відбуваються не лише в „Народнім Театрі“, але і в т. зв. „Ставковському Театрі“, де перед війною містився „Німечкий Краєвий Театр“. Б це давня історична будівля, якої мурі пам'ятають ще Моцарта, який там диригував прем'єрою своєю „Дон Жуана“. У тому ж театрі був пізніше диригентом К. М. Вебер. Театр у середині відновлення. Оркестра та сама в обох театрах. Шефом опери є О. Острічак (поза війною диригент „Оркестрального Союзу“). Крім нього диригують ще Брауберг, Майксер, — цей останній у „Ставковському“, та інші.

Хоча опера, яка в тому році буде удержуватися, трає частіше, ніж до війни. В містечку рівець не доходить уже до тої висоти, на якій стояла за часів славетного чеського диригента Комажовича, коли то оркестра чеської опери була суверенною „дрезденської“. Теперішній її шеф Острічак, який виявив подивуляючу організаційну та диригентську прикмету при веденні „Оркестрального Союзу“, аложеного з „аматорів“ (вистрессованих ним так, що виконував і добре навіть Малерівські симфонії), не встиг в „Народнім Театрі“, а професійною оркестрою обійняти тих вистот, на яких стоїть його попередник.

(Продовження буде.)

З Українського Нац.-Демократичного Об'єднання КОМУНІКАТ.

Подається до загального відома, що Президія партії доручила всім послам і сенаторам у часі від 15-го квітня до 25-го травня 1930 р. присвятитися виключно організаційній праці на Волині. Тому прохав всі Повітові Організації на території Галичини в цьому часі не скликати без попереднього дозволу Президії таких віч і нарад, на яких була би конечна присутність послів і сенаторів.

Львів, дня 3. квітня 1930.

ПРЕЗИДІЯ П. К. УНДО.

Важко і що польського уряду до розв'язування цих справ втягати не належить. Бо з того, що „делегатія“ шукає опору у вищих державних чинниках Польщі, — це не впливає, що авторитет митр. Дениса збільшується, як правління архієпископа на Волині. Тим, що полиниться це аномальне „статус кво“, віруючі задоволені не будуть, як і само це „статус кво“ довго не потриває.

Єпископ має правити в повозумінні з віруючими й живучи поміж ними. Зрозуміла річ, що вони мусять мати в цих справах перший голос. Але таким голосом не може бути олімпіа принагланіх людей, втягнутих „стовпом московського православ'я“ в дуже немишу історію. Якщо вже має про цей голос, то ми теж потрафимо організувати одну з делегатій, але з тою лише різницею, що вона буде репрезентувати мільйони віруючих українців, цілий український нарід, а не „блудних людей“ з оточення Ротальського, чи Бовишневича, чи Козаревича. Про це належить пам'ятати всім, очоким до „делегатій“, що увійшли на Волині вже у систему — і то з різних причин, часами навіть, виразно шкурницької натури.

Щож торкається спеціально „руських людей на Волині“, — їм вистарчалось цілком отих пару тисяч голосів, що вони здебільше при виборах до сейму й сенату. Від цих двох тисяч „недобитих російської революції“ і в їхньому імені можуть ходити, їздити й навіть літати ріжні делегатії. Це нас не цікавить. Але всякий спробі поширити недоліг цих недобитків і їхні аспірації на український нарід — рішучо надалі протиставляємося бо доходить до того переконання, що легковажність цих недобитків задалеко посувається й може вже зі зловживанням, яке шкодить українській справі.

Олександр Ковалевський.

На організаційному фронті.

ПОВІТОВИЙ НАРОДНІЙ ЗІЗД У СОКАЛІ.

Для 25-го лютого ц. р. відбувся в Сокалі Повіт. Нар. Зізд Українського Нац.-Дем. Об'єднання. На Зізд прибуло 86 делегатів з повіту. Народи Зізду були наскрізь річені й ділові. Зізд виявив наглядно, як сильно розбулована організація і партійна праця в повіті, а хід нарад і доцільний план дальшої праці показав, що організація Українського Нац.-Дем. Об'єднання в Сокальщині стоїть на добром шляху дальшої успішної розбудови. За минулий рік Повітовий Комітет улаштував при допомозі посла Кохана 24 віча в повіті, а крім того кілька ділових нарад у самому місті Сокалі виключно для мішан і одну нараду громадських радних. В повіті добре розбудовані місцеві комітети і розмірно добре стоїть справа зареєстрованих членів партії. Повтова народня канцелярія полагодила протягом року 963 важливі справи і майже двічі стільки менше важких. В нарадах виразно підкреслено добрі наслідки організаційної праці, але не замінно також очей і на деякі нестачі в організації та річово обговорювано далішні засоби і методи праці. Дискусія над цими справами була дуже широка, а між справами, які відносилися виключно до сокальського повіту, не забуто також про сусідні повіти Волині, в яких вже й досі помітний вплив нашої сокальської організації. Після нарад одобрено діяльність дотеперішнього Повітового Народного Комітету і вибрано новий Комітет, якого головою став д-р Лев Хоминський.

В дні 10-го березня ц. р. відбулося перше засідання нового Повітового Народного Комітету, на якому Комітет уконститувався, при чому до нього кооптовано ще двох діяльних нових членів. На цьому засіданні розділено між членами Комітету різні реферати, а саме: для культурно-освітніх справ, кооперативно-господарських, самоуправи і правної поради, організації і виховання молоді, фізичного виховання і для справ організації жіноцтва. При кімці ухвалено бюджет повіт. народної канцелярії на 1930-31 рік у сумі 3.000 зол. у прибутках і видатках.

Ч а с о п и с у х а т у — дорогий гість у хату, що розкаже про події в світі і поради в горі.

ВІДУКИ ДНЯ.

Жертва звання.

З давніх-давен існують по редакціях один думолюбний анічальний кожного нового співробітника випробовувати, чи він всесторонньо обдарований і притім немислосердно анушаватися над ним.

Коли це ліричний поет — посилають його на збори „Сільського Господаря“, коли музик — кажуть йому проферувати справу експорту худоби, а коли політик, віддають йому відділ рецепцій на театральні вистави і концерти.

— Деншикар мусить бути всесторонній — потішає його головний редактор перед пробой.

— Ви подисали останній дурниці? — признає справознавець після проби.

Наш наймозоліший співробітник перейшов подавно ці такі проби.

— Топаришу Чмелик! Підете нині на збори Маслосоюзу, там будуть обіжжувати справу торгівлі яйцями. Маєте написати потім звіту.

— Війтеся Бога! — просьвиє Чмелик. — аж на яйцях, як на солітні... Скорше піду на танці.

— Нічого! Буде нагода. — напишете я про ганці.

Нагода справді трапилася. Був це той історичний день, коли по вулицях Львова хотіли зна медведі і показували різні хореографічні штуки. Бачив я їх і зараз прийшла мені на думку жертва редакційного „лімбо“.

Потім пелодора дола білого Чмелика на танковий вечір, а що він про це написав — Бог один знає.

Але наша згордість була перелачена. Другої днини після танкового вечора Чмелик ушкварив таку рецензію, що ми палили в газдрости гримли.

Всі одногласно признали, що появилася това величина на горизонті хореографічної притки. Поодинокі вислови переходили в уст до уст...

...На передодні „пріма-апріле“ наша львівська публіка мала мило несподіванку: хореографічно музичний вечір...

...Окрім наших народних танців як „Катерина“ та „Ірчик“... ми мали приємну можливість...

...Гармонією між ідеєю танку і самою постановкою. Х. звертала на себе загальну увагу...

Бачучи нашу задрість, Чмелик силів горлий і несприступний, як ще ніколи.

Нараз покликали його до телефону.

Вернувшись звідти.

— Що там такого, тов. Чмелик?

— Помилка.

— Яка?

— В редакції. Я помиявся. Написав, що загоріла дівчинка, а то був хлопець.

За хвилину знову:

— Пан Чмелик до телефону!

— Знову помилка?

— Ні. Але нехай всі танці чортів беруть... Недоля!

— Якій?

— Забув одну акомпаніаторку. Пишу спростування.

Ледки вперлася зі спростуванням, як відчинилися двері і в редакцію добіг поліційний пес.

Няхнув на всі боки і шаурком пішов до Чмелика. За носом виїхала з кімнати одна пані!

— Пан Чмелик?

— Так!

— Ви пробіли кривду, велику кривду, мої сестриниці!

Чмелик весь загорівся.

— Пані добродію! Я не мав поняття, що то ваша сестриниця. Колиб знати, я ніколи не відважився на це. Але бачу дівчина мокне тай я її попросив...

— Де мокне, хто мокне? — здивувалася тітка.

— Я маю на думці рецензію з хореографічного вечора. Ви написали, що вона танцювала в „Метелику“, а вона танцювала в „Меліхольді“ і то — як усі кажуть — танцювала знаменито.

— Пані добродію! Мене вже самого меліхольді бере, але та чорна. Прошу дуже — я спростую.

— Так є, так є. То йи справедливо належиться. За таку кривду!... — і виїхала.

Чмелик докінчив спростування, потім встав і вимихавсь високосясав сваті слова:

— Моя хореографічна рецензія буде, здається, мати ті самі наслідки, що літературні критики М. Рудницького. Після його критик несли писемники азимирі перо, після моєї рецензії Андрійко азимирі ногу і каже: „Вільне не танцюю!“

Галекіон Чіпка.

Арештування українців на Словаччині.

Пат повідомляє в Празі, що поліція у східній Словаччині арештувала п'ятьох українців, членів УВО. Їм закладають, а біто вони хотіли відрізати Закарпатську Україну від чехословенської держави.

EUMIG HARTLEY - то найкраще каліс!!!

Незрівняний в своїй доброті! — Велика селективність! — Велика сила і ідеальна чистість відбору! — Вилучує під гарантією фабричну льокальну стацію! Сотні асистів з позавною свідчать про нечуване премо пробове, значення цього радіоного апарату на полі радіоної техніки. Тому купуйте лише EUMIG-HARTLEY. 4-лмпоний радіоный апарат! Генеральне представництво:

ЛЕВ І ГЕНРИХ АППЕЛЬ
Львів, Леґіонів 1. — Телефон ч. 438 і 439.

Заява довіря для нім. уряду.

На виставці райхстагу для 3. квітня пос. Гугенберг від імені нім. нац. фракції азовиці заяву, що фракція голосуватиме солідарно проти соціалістичного ввєсення за заявою недовіря для уряду. Німешкі націоналісти не можуть допустити, щоб соц. демократи наклали їм тактику супроти уряду. В голосуванні ввєсення соц. демократи на ввєсення заяви недовіря для уряду відкинули 232 голосами проти 187. За ввєсенням голосували соц. демократи та комуністи.

Наслідки скреслення закорд. диспоз. фонду.

Міністр закордонних справ Залеський повідомив марш. Дашинського, що з днем 1. квітня 1930 адержує т. зв. „Seuilles de Rute“ для послів на виїзд за кордон, які їм доці прислугували. Рівночасно відеміністр закордонних справ Висоцький повідомив марш. польсько-фр. групу, що пасадіном зменшення тисп. фонду міністра закорд. справ відклинається субсидію тієї групи.

З диспоз. фонду міп-ства закорд. справ сойм скресляв 2 міль. зол. Згадав! паспортні послы та сенатори діставали досі безплатно, а таксамо безплатні закорд. візи.

Не буде реконструкції кабінету.

У звязи з кружальцями чутками про плановану реконструкцію кабінету полк. Оланена агенція „Іскра“, що є в близьк. м. контакті з урядовими колами, подає заперечення тих чутко.

Тардіє затруївся ніотиною.

Прем. Тардіє захорі несподівано підчас засідання комісії митного законодавства парламенту. Лікарі ствердили затруєння ніотиною. Казали йому кілька годин відпочати та ввєрили, що нема небезпеки для здоров'я.

З судової салі.

Майор Рильський перед перемиським судом.

Для 3. квітня прокуратор покінчив промову. Зайшла вона цілу передполудневу розправу. Дводелна прокуратора промова тревала разом ок. 15 год. Дня 3. квітня прокуратор обговорював зізнання Чайковської, підкреслив їх суперечности, звернувши увагу на слова Рильського до Чайковської: „Не торгайте трупа, бо вони можуть нас підозрівати“. Адв. Еберсон поїхав розглянути предм. справу, а його перші слова були „Тадік, то ти!“

Не вважав за відповідне висловити своему доволіньому приятелєві спочування. Поведення Еберсона прокуратор лунчить у причининовий аявзок із словами до Ростонського: „Вона вже труп, а його треба ритувати“. В Шорпа інтерв'ювали, щоб не впавав, бо Рильський може його застріляти. Богато свідків переслухано не в Золочеві, а у Львові, Рильський боронився перед делегуванням до розправи суду поза Золочевом.

Справа проса зарела на цілій лінії Ростонський не брехав, лише в Золочеві заатав часті правди, бо як батько зисл. родини боявся втратити хліб. Пополудні прокуратор аналізував зізнання св. Пойни. Пей свідок рішучо правдолюбний. Зізнав, що його як зааадто переконують: паде вистріл, чути нереляційний крик „Jesus Marie“, паде другий вистріл, потім Рильський без шанки вітків апід лосєя дозому. Розпучливий ослик Рильської поаюкити дуже добре слова тогож свідка, які сказав пізніше: „Як вона не хотіла вмирати“. По все свідок держав якийсь час у тайні, бо боявся Рильського. Говорив: „Я вбогий, майор багатий, ще засидять мене до криміналу“.

Вкінці прокуратор підкресляв, що годі лавти яку небуль причину для самогубства, паде був інтерес — убити Рильську. Прокуратор піддержує обвинувачення не лише а обовязку, але й а переконання.

З черги промовантимує заступники ция. сторони д-р Фрім і д-р Пайлер та оборонєць д-р Лийдає. Присуд може запасті пізніше ніж у суботу, бо сторони схочуть реплікувати.

Справа правосл. собору.

Міністр віросповідань і освіти вислав до митрополита православної церкви в Польщі писемо, в яким пригадує йому письму та важну справу скликання собору. В писанні а тим запрошує митрополита на конференцію в майбл. днях.

Самовбивство учениці.

12-літню Ян. Пилипюк, ученицю 4 кл. пар. школи в Станиславові виділили з якоїсь провини а класи. Дівчина з розпучи втонула в Бистриці. Тіло виласили. Ведеться слідство.

Кровава пімста в суді.

В окр. суді у Варшаві на розправі проти Берка Гарфіякля, обвинуваченого в убивстві Гаєн-фуса підчас перерви австрійани трічі брат убитого до Гарфіякля і аранія його в шию та груди. Гарфіякля підвезли до шпиталю. Вбийника арештували.

Гандія арештують.

Кореспондент „Дейли Телеграфу“ повідомляє в Бомбаї, що в суботу треба сподіватися арештування Ганді, коли його похід дійде до берегів моря. В деннику „Понт Індія“ Ганді заповів, що масова акція ция. непослуху зачинється 6. квітня. В Калькуті вже спокійно. Поліція забрала патрулі. Крамничі відчинені. Підчас ост. заворушень агинуло 6 людей.

Великий голод у Китаю.

Радянська преса поляє, що в Китаю панує великий голод. Сотні тисяч людей вмирає голодовою смертю. У деяких провінціях вибухли голодові заворушення, які військко злавала силою. У деяких містах були випадки, що голодуючі китайці пожирали трупи. В окрузі Готунга 60.000 дітчат пропало з домія розпучи у різних містах, щоб тим чияом рятувати себе від голодової смерті. У провінції Шенці панує масове людожерство. Уряд безсиллий в боротьбі з голодом, тому, що голодує майже 50 мільонів населення.

НОВИНКИ

— 3 українського наукового життя за кордоном. Засідання (184) Українського Історично-Фільологічного Т-ва у Празі відбулось 1. квітня із такою програмою: І. Шульгин: „Франція і Женева у XVIII. віці з погляду розвитку патріотичних почувань“; Д. Чижевський: „До джерел символіки Сковороди“.

— Заняття для жіноцтва. Цілий ряд громад зголошується до „Рідної Школи“ з домаганням винайти їм виховниці для „діточих садків“. Ті, що числять на місце провідниць, нехай аголосяться устно або писемно до „Рідної Школи“, подаючи при цьому свої кваліфікації. Одночасно подається до відома, що курс для провідниць діточих садків при „Рідній Школі“ у Львові продовжується ще на короткий час і долатково можуть бути прийняті на нього нові аголошення, які прийду до 15. квітня.

— Всюди хабарі. У „Державнім Еміграційнім Уряді“ у Львові арештовано урядовців Циганіка і Собечку, яким доказано, що вони брали від робітників хабарі та виробляли дозволи на виїзд на роботу до Франції тільки для тих осіб, які їм здорово заплатили. Ці два урядовці за хабарі видавали також емігрантам лікарські посвідки здоров'я на виїзд до Франції.

— Кооператива Український Театр у Львові прохає нас зазначити, що на живий театр абирають між львівським громадянством ще пані Войчакова та Квасничева.

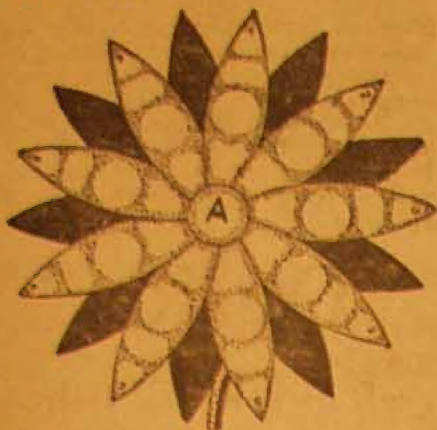
— Тяжка кара за гріх. Місто Лодзь має неабияку сензацію: Відомий у тому місті 38-літній робітник Болеслав Шевчик опинився у лічниці, тому, що його 15-літня дочка Маріяна відрізала йому бритвою всі головні признаки його мужськості. А сталося це на днях. Сусіди Шевчика почули в його кімнаті страшний крик і коли єусідли вбігли до дому цього робітника, побачили на постелі Маріяну із бритвою у руці, а біля її ніг окрівавленого батька. Дочка кричала голосно: „Рятуйте батька!“, а батько кричав ще голосніше, бо його боліло. Виявилось, що цей безсовісний батько палав грішником пристрасно до рідної дочки і кілька раз хотів її знасилувати. Дочка боронилася, але коли батько прийшов до неї пияний ще раз і силою кинув на постіль, вона витягнула з під подушки бритву і зоперувала йому деякі часті тіла так радикально, що він уже не зможе нападувати дочку, а може й закінчить життя.

— Що це значить? Від кількох днів у Львові не можна дістати спірту до палення. Всі, що мають у хаті машинки, на яких пригрівають їду, дістають по крамничих відповідь: „не будз і до кінця тижня“. Неуже-ж нарід з утіхи, що настає такі добрі часи, не вже спірт з трупакою головою?!

— Роковини смерті Карла I. Дня 1. квітня з нагоди роковин смерті останнього австрійського цісара Карла I. малярські монархісти улаштували день жалоби. У Будапешті багате домія було узакоронаних чорними прапорами, а в двох церквах відправлено богослужіння за душу Карла I.

Конкурс фірми „Fascinata“.

Пояснення. У всіх підюстих звіту вписати до якої з цих о поданих значині, в польській мові. Була „А“ в середку спілки для усіх сів. Букви в колах заду розв'язку.

1) Жіноче ім'я 2) Місто в Чехах. 3) Ріка в Польщі. 4) Інше садиство. 5) Інше почот. 6) Водозлив. 7) Інше колозів. 8) Часть труби. 9) Інше коруток. (1—9 по польськи).

Мені особами надсилаючи правдиву розв'язку будуть реалізовані слідує премії: 1) Швейцарський телефон. 2) Фотографічний апарат. 3) Манікюр. 4) Люк-тузові касети з туалетовими приборами. 5) Золоте перо з касети фірми Montblanc і зрештою 30 дашних швейцарських (гарних касет) з косметичними приборами FASCINATA. Розв'язки треба прислати разом з порожньою худелочком (опаківкою) в подинковій туби прет „FASCINATA“ до фабрики косметичних виробів „FASCINATA“, Коаків, вул. Гертуди ч. 6 W. N. — Коаків надсилаючи розв'язку, одержить ДАРОМ без виходу на вислід д'ясування один комплект приборів виробів FASCINATA. У дні 24. мая відбудеться в присутності нотарія д'ясування премій, якого виследи будуть оголошені для 30 мая п. р. 1765

— Папа римський на концерті. Дня 27. березня в Римі відбувся концерт творів найкращих італійських композиторів під диригентурою музики Перосія. Сала була виповнена по береги публікою, між якою багато було єпископів і кількох кардиналів та ватиканських достойників. На спеціально приготуванім подіумі сидів папа римський, який вперше явився на прилюднім концерті.

— Згоріло 400 авт. У Толедо, в Америці, була пожежа стації, де був склад автомобілів. В дашу згоріло 400 автомобілів Форда, а шкода з цього виносить майже 2 мільйонів доларів.

— Загальні Збори Т-ва Охорони Воєнних Моги у Львові відбудуться в суботу 5. IV. в залі „Української Бесіди“ при вул. Рутівсько-го 221. пов. Початок год. 6. вечером. До участі проситься членів-опікунів, звичайних членів і делегатів філій. — Гол. Рада ТОВМ.

— Друкарська помилка. У перелічорашнім числі „Діла“ в рецензії на „Музично-хореографічний Вечір“ через недолік опущено, що фортепианний дотрій окрім загальних осіб мала також п. Номе Пасецька, та що одну з крашних точок програми „Рожі Полудня“ виконали з успіхом пп.: Зарицька, дві сестри Федаківні, Д. Дмоховська і Рогожіна.

3 театру.

ВЕЛИКИЙ МІСЬКИЙ ТЕАТР: ВЕНЕЦЬКИЙ КУПЕЦЬ ШЕКСПІРА.

Публіка, що ходить нині на Шекспіра, складається з двох частин: одна пригадує собі пера, по не пригадує собі, які саме поези Шекспіра мав, а друга хоче ще раз пригадати собі ті, що добре знає. Шкода, що сучасні театри не випилюють на афіші стародавніх заголовків Шекспіраських п'єс. У другім виданні в 1600 року „Венецький купець“ називався так: „Славна історія про Венецького Купця, що оновлює про невинну жорстокість жиди Шайлока і вирізання йому фунта мяса тактумо купцеві. Ше і про те, як влобували Порцію вибираючи між трьома скриньками“. Такий заголовок напевне привабив би неодиного аматора сильних вжоршень.

Хто не раз бачив і читав „Венецького купця“, той на кожнім разом, на вид нових крашів у цій п'єсі, буде зачудований двома головними явищами у творчості Шекспіра: шириною ідеї і багатством типів. 400 літ тому осміяв Шекспір потурчанів, з якими досі люди XX віку не в силі зати собі раду; расової та расової ненависті. А одночасно зумів із них добути справжню трагедію, яка повториться щодня сотні разів з усіма рисами справжньої комедії.

„Венецький купець“ крім ролі Шайлока не вишив так, як ми бач. У цій виставі потурчається поспіх підготовки: у сцені венецьким карнавалом бачимо костюми з добу... барока, а сцені спожаління гідний. Сосновський створює тип Шайлока з великою простотою, без підтітку наріжності — яку залюбки показують актори в цій ролі. М. Р.

ВИЛЕНСЬКИЙ ЖИДИВСЬКИЙ ТЕАТР.

Жиди Ганяж. („Да святиться ім'я Твоє“). З поєсти Шолом Ано, сценічна переробка М. Вейсберга.

Діється на степовій Україні в 17 віці. Жид арендар, справа влчків від церкви, панська „бути“, козацьке повстання, його жертви. Рівнобіжний любов молодого Шломо, сина арендаря і Двопри, трагічний їх обох коведь. Головна тема — маргірологія жидівства. Усе це зображено в 23 картинах.

Гра гарна. Особливо в сценах, що мають суто жидівський характер. На перше місце вибивався арендар Мейдель (Я. Камен), далі святий кравець (Вайсберг) і Двопри (М. Орзеска). Але дуже гротесковими виходять сцени з козаками. Режисер просто не знає зовсім сучасного українського побуту. А ще дочіплена на шнурку ліричності (це має властиво бути бандурист) даша, старогрецька ліра — робить смішно вражіння.

Глядач, не-жид, або зорієнтований в історії та побуті, гарно переживав жидівські сцени, але бачить велику неадекватність образів четвертої частини твору.

Посольське справоздавче віче в Збаражі

відбудеться в четвер, дня 10. квітня 1930 р. в год. 11. передпол. в залі Українського Дому. На вічу реферують послі: д-р Степан Баран, о. прадат Леонтій Куницький, Володимир Целевич і Антін Кунько.

Серед нових книжок.

Т. Г. Масарик: СВІТОВА РЕВОЛЮЦІЯ за війни й у війні 1914—1918 р. Спомини. Ч. I. Переклад з 11-ого зміненого видання Миколи Савевича. Накладом видавничої кооперативи „Червона Калина“. Львів, 1930. Стор. 336.

Спомини Т. Г. Масарика зі світової війни, в яких передана й усі історія визвольних чеських змагань, мають уже свою славу. Вони появилися вже не тільки в одинацтвом чеському виданні, але й у перекладах на кілька європейських мов. Перед нами український переклад „Світової революції“. Для нашої незвичайно бідної мемуаристичної літератури — це великий та цінний набуток. І тому Вид-ву „Червона Калина“ належить сердечне признання за те, що взялася за друк цієї вартісної книги.

Перший том українського видання обіймає весь час від вибуху світової війни аж до виїзду Т. Масарика з Америки домі в уже в характері президента нової чехословацької держави. Читаючи ці спомини та слідує за працею Масарика і його товаришів, спершу в краю, а потім за кордоном, подивляеш згідність і одностійність цих каменярів чехословацької державності не тільки у діяннях, але й у думках. Ця одностійність унагляднювалася не тільки тоді, як вони працювали разом в одній місцевості, але й тоді, коли були розділені від себе кордонами, великими просторами і навіть океанами. Причиною цього явища був факт, що всі чеські активісти в часі війни, що гуртувалися біля Масарика, визнавали його єдиним авторитетом і фактичним провідником в усіх справах, зв'язаних з визвольною чеською акцією на міжнародньому терені. Сам Масарик на таке довіря вповні заслуговував не тільки своїми великими заслугами, але ще більше своїм великим політичним знанням, своїми зв'язками з визначними діями й політиками в Англії, Франції, Америці, Італії і т. д., своїм розумом і тактом. І тому до Масарика мали всі товариші його праці беззастережене довіря та в усьому йому підчинялись.

Масарик зараз же на початку великої війни взяв політичний курс на антанту, передавшись на західні держави Францію та Англію, — це відкидав він русофільську орієнтацію, яка в Чехах була найбільше поширеною. З тої причини мав спершу багато трудностей у своїй акції з боку таких чеських русофілів. Та це його не турбувало. Своїми поданнями й досягненнями він переконував своїх противників, що його орієнтація і політична концепція була правильною. Масарик не мав довіря ні до царської Росії, ні до її політики, ні навіть до російської демократії. Він передбачував російську революцію. Його інтензія й уперта праця над урештешнім прихильності для чеського визволення опії в західних державах, особливо в Франції та Англії, заслугоє на подяку. Бо там найбільшопіш чинники ставилися довгий час до Австрії по-благородно, не вважали її таким великим ворогом як Німеччину і спочатку й думки в них не було про цілковиту ліквідацію австрійської монархії. Такі самі погляди переважали перед революцією, а до деякої міри і на початку революції також у російських відновільних колах.

Масарик і його товариші ним не аразувалися. Вони робили своє. Інформували, пропагували, переконували і вкінці добилися свого. Правда, в допомігу прийшла їм російська революція, а далі й впливаючі з неї події не тільки на терені дашньої Росії, але й у центральних державах, та ці події тільки скріпили позиції й аргументи чеських діячів у західноєвропейських, тобто антантських політиків.

Спомини Масарика про його та його товаришів працю в Англії, Франції, Італії, у Швейцарії, є не тільки цікавими, але й у найвищій мірі поучливими. Читати ці спомини — це значить передовсім чогось учитись, а далі думати, переводити аналогії та накінці робити з них дуже цінні для себе висновки. І саме цим вони такі цінні передовсім для нас, незвичайних в аналогічних, хоч далеко-далеко крівавіших від чеських, визвольних змаганнях.

Масарик подав цілу низку визначних людей, прихильників і противників його концепції, як своїх так і чужих, але про всіх, навіть про найбільших противників, висловлюється він все гідно, все зі становища „гуманіста“, що навіть у противнику він шукає радше позитивних сторінок ніж негативних. З цього його трактування людей могаб багато дечого навчитися особливо наші мемуаристи, які часто навіть у споминах люблять кермуватися радше своїми симпатіями до людей як безпристрасною оцінкою їхньої політичної чи іншої ролі в нашому минулому.

В нас є мода оцінювати таких людей як Масарик і такі їх праці як обговорювана зі становища їх відношення до „нашої справи“. Нема сумніву, що й Масарик на своєму шляху, як і мав „відношення“, то бодай стрічався з „нашою справою“. Відноситься він до неї і негативно і прихильно. В різних часах було різно. Та це при оцінці „Світової революції“ не має ніякого сутнього значіння. Про це „відношення“ вже була мова на сторінках „Діла“ нераз. Але навіть якби у цих споминах автор ставився тільки негативно до наших визвольних змагань, то й тоді ми поручили б цю книгу всім нашим читачам якнайшпирше тому, що з неї можна довідатися бодай про дещо із „схерів“ успіху в таких великих справах, як визвольні змагання поневоленого народу. В. М.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам для 3. квітня п. р. : на масло експортне солоне пріма по 470 зол; на масло несолоне блонное 470 зол; на мільограм; за літру молока 0-34 зол; за літру сметани 1-60 зол; яйця копа 6-00 зол.

За граничною тенденцією знизжона. У крає з огляду на передсвятковий час попит оживлений.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Д-р Омелян Кордасевич, лікар, помер у Сколім по довгій недві дня 20. березня п. р. в 41. році життя. Покійний був у часі війни занятий у польових шпиталях і маючи весь час до діла з тяжко раненими попав сам у нервовий розстрій. Впав жертвою свого знання.

Дописи.

ЛУЦЬК НА ВОЛИНІ. (Академія в честь Шевченка). Дня 23. березня 1930 року Луцька Повітова „Просвіта“ за посередництва своєї культурно-освітньої секції організувала Тарасове свято, яке тривало протягом цілого дня. Розпочалося свято відселуженням урочистої панахиди в українській Церковній церкві. В 12³⁰ год. в полудне розпочалося Академія в залі Міського Театру, яка, не дивлячись на те, що була платною, притягувала таку силу української публіки, як ще ніколи досі. Не було, літерально, де вблупі впасти. Не були відливими навіть проходи. Рада „Просвіти“ цього року прийняла рішення, щоби якнайбільшу участь в Академії взяли селяни-просвітяни. Тому, наприклад, декламації виконували виключно селяни; як також виступали селянські хори й пригравала селянська дута оркестра. Дещо декламації були виготовлені в приватних хистом. Добре співав хор Романецької філії, а вже по мистецьки вицаувався зі своїх завдань хор Жидичинської філії під провідом знаного диригента, В. Бабиченка. Цілковито арозуміло, що здавав він собі найбільші симпатії слухачів. Реферати виступали оп. Ів. Власовський і Олек. Ковалевський. Перший реферат підкреслює громадсько-національне значіння Шевченкової Музи. Назоліти характеристику Шевченка, зроблену О. Бфремовим, референт зробив алхімію до процесу, який відбувається над С.

КУПОН НА ГРУБО СРІБЛЕНУ ПЛЯТИРОВАНУ ЛОЖКУ

в кожній пачці смачні,
легкі до приправи
вівсяні платки QUAKER
(вівсянки).

Дарунок для споживачів цих
смачних платків — купон
на грубо посріблену
плятировану ложку.

Легкість з якою приладжу-
ється Quaker викликає всю-
ди подив у газдинь. Досить 3
до 5 хвилин їх варити, щоб
подати поживну страву, котра
всім смакує. 1766

Quaker
ВІВСЯНІ ПЛАТКИ.

Зфремовим і його друзями у Харкові. Дир. Олекс. Ковалевський вияв для своєї промови мало розроблене питання про два призначення Т. Шевченка — мазирського в родині. Оперуючи широким матеріалом, п. Ковалевський поставив тезу, що обидва призначення були у Т. Шевченка виняткового значення, — лише різного епохального значення. Референт дуже аскраво охарактеризував боротьбу двох призначень, як вона проходила через ціле життя Шевченка й яку закінчила тільки смертю, причому навіть цікаві дані про обставини смерті на поросі майстерні. Обидва реферати чи-

слаєнна аудиторія вислухала з великою увагою. Належить підкреслити з призначенням сольослів інж. Яр. Фартуха й симфонічне тріо Кузнеця, Ю. Паротіна й В. Левницького. В 6-й год вечора в залі Лупської Політової „Просвіти“ відбулася Шевченкова Академія для дітей. Маленькі українські громадяни зібралися громадою на свято, бо це було, справді, їхнє свято. Виставлено песу „Дитяче свято“, яку зіграли малі мешканці Кривоного й Кучкарівки під кермою Раїни Кучкарівської філії. Візграли узаменито. Другою точкою були декламації. Виходили наші діти, почи-

наючи від 3 років і читали вірші Шевченка. Особливо відзначилися молодий Кабала, який, без сумніву, має іскру Божю. Честь робить батькам і те, що прийшли з дітьми своїми на Академію, й те, що вміють виховувати їх на українських громадян. Дуже щасливо була думка що-до організації цього свята. Такі обходи є konieczними для виховання з малого наших дітей до участі в громадському житті. Й таких свят треба робити якнайбільше й якнайчастіше. Взагалі, свято випало дуже щасливо, тим більше, що була в цей день дуже тепла й гарна погода. О. К.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Пятниця, 4. квітня, год. 7-30 вечором „Жайворонки“.

Субота, 5. квітня, год. 7-30 вечором „Венеційський купець“ Шекспіра. Ціни знижені.

Малий Міський Театр:

Пятниця, 4. квітня, год. 7.19. вечором „Позитивна шопка 1930“.

Субота, 5. квітня, год. 7-30 вечором „На хвилі 365“, прем'єра ревії.

Вилеська трупа (сала кіна Козьосей):

Пятниця, 4. квітня, год. 8-15 вечором „Кідуш Гашек“ (Да святиться ім'я твоє) Шолом Аша.

Субота, 5. квітня, год. 8-15 вечором „Кідуш Гашек“.

Кіна.

АПОЛЬО: Заукова фільма Подружжя та азіати (Бастер Кітон).

КЛАСНО: Граф Казістро.

КОЛЬОСЕЙ: Спазнені мости.

ЛЕВ: Два кроваві дні в Білшаві.

МАРУСЕНЬКА: Останній роман (Іван Петрович).

ОАЗЯ: Танцюристи-орхідеи.

ПАЛАС: Звукова фільма „Вулиця за-суджених душ“ (Пола Негрі).

ПАН: Воскресіння (Толстого).

ПАСАЖ: У шпільовській матні. Тиж-день Метро-Годіни-Маер. Амер. комедія.

ПРОМІНЬ: Воєнні орди.

СТИЛЕВ: Бездіноне кохання (Бер-Норте).

ФАТАМОРГАНЯ: Під прапором ко-хання.

ХИМЕРА: Шеліт ночі.

УТИХА: Білі тіла.

Програма радіо.

Пятниця 4. IV. 1930.

Львів: (385) 1-05 Концерт графо-фонних плат: 12-45 Пополудневий концерт з Варшави: 18-45 Вжиродности і кон-церт графофонний: 19-00 Поштова скринька: 19-56 Сигнал часу: 20-00 Гай-вал із Марійської вежі: 20-05 Транс-місія з Варшави: 20-15 Симфонічний концерт варшавської філармонії.

Субота 5. IV. 1930.

Варшава (14117) 17-00 Богослуження в Вильні. Краків (3123) 20-30 Концерт з Варшави. Гельсінгфорс (2213) 17-30 Соло на акордіоні. Лівонія (259) 13-00 Графофонні плати. Берлін (418) 18-25 Оперетковий зрі: Стоггольм (436) 19-30 Вільська музика. Лянгсберг (423) 20-00 Веселий вечір. Прага (387) 18-30 Кон-церт джазбенду. Мільно (201) 12-00 Легка музика. Брюссель (309) 21-15 Кон-церт. Відень (4163) 18-00 Камеральна музика. Мюнхен (333) 18-00 Легка музика. Буапешт (530) 12-00 Діагоні і гра-фофонні плати. Ленінград (1600) 19-30

Опера і оперетка. Харків (1304) 9-00 Концерт для робітників. Париж (1725) 19-30 Симфонічний концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Український Театр під управою Ів. Когутяка. 1746

Додаток: Пятниця 4/4 „Пташки з Тиролю“.

Вигода: Субота 5/4 — „Ніч Несподіванок“.

Неділя 6/4 — „Трійна Пастка“.

Стрий: Понеділок 7/4 — „Маруся Богуславка“.

Вікторія 8/4 — „Пейсатова Ніч“.

Середа 9/4 — „Пташки з Тиролю“.

Підчас антрактів концерт власної оркестри.

Нова Український Театр під дир. П. Карабіневича. 1747

Львів: 6/4 Сала „Ум“ Осодінських, ч. 6. Пополудне 3-30. — Ціни знижені.

„Чар мундур“, комедія. Вечором 8-15 Прем'єра.

„Король життя“.

Львів: 7/4 Пополудне 3-30. Ціни знижені.

„Ніч гриху“, комедія. Вечором 8-15. Бенефіс. — Артистки Барніков-Карабіневич.

„Король життя“.

Білетів в Союзні Базарі.

Ширші Сходили Союзу Українок“ відбудуться в п'ятницю дня 4. п. м. о год. 19. в доміні Т-ва. На порянку продов-ження дискусії над рефератом п. Косей Янович і реферат п. Евстахії Тимши-ської. 1767

Замість квітів на домовину Покійного Мухи і Батки Василь Гери складаємо 76—доларів американських на резер-вовий фонд Народного Дому в Добро-жнілі — Жена і діти. 1762

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

МДНІ бранюватки, також іншу бі-журтерію поручає дешево Дом б-ровскі-Розважескі, Львів, (Го-тець Жоржа), Тел. 27-29. 1195 10-7

ЛЕДІВНІ знамениті, чеські машини до мороженого, на проміцію не-гайна висилка. — Рентшпер, вул. Лейо-нів ч. 27. 1720 3-12

ГОДИННИК НАШІ буде найбільше на-правлений у найбільшій годинникар-ській роботі Івана Зелітенрайха Львів, на Марійська ч. 3 — 3 провін-цій просимо репараті, прислати пошто-ю — Староводні жінки годинники переробляємо на ручні. 1002 53-7

2 ГАРНІ КІМНАТИ в кухні до ви-пайку в Голоску величч ч. 2 Сві-жий волаут. До трамваю 12 хвилин. 1741 3-3

РУТИНОВАНИЙ конірієнт шукає міс-ця в адвоката у Львові, або на проміцій. Зголошення „Доктор прав“ Адміністрація „Діла“. 1757 2-3

ФІСГАРМОНІЮ велику з педаговою кавінтурою, імітуючу органи, недорого на продаж. В сидаді фортеп-янів, півні Ганана, вул. Підсудського ч. 21. перший поверт. 1713 3-5

СЛЮБНІ, на м'ясині і кожну нагоду дарунки, найдешевше у Г. Гутер-мана, Львів, вул. Синистуька, ч. 14. 1754 1-2

ДОБРЕ просперуюча канцелярія адво-катська на Покуття і до заміни з'явлено до об'явти. — Рефлектуючи прохатись звертатися на адресу: „Кан-целярія на Покуття“. 1761

ІНТЕЛІГЕНТНА жінка середніх діт з сямейної родини, газдає місця до заряду доу — Зголошення слати до Адміністрації „Діла“ для „Канцелярії“. 1764 1-2

МЮ честь повідомити П. Т. Публі-ку, що я вікрив технічно-денті-стичне Зведення в Золочеві вул. Ко-стюшки ч. 21. І. поверт (напроти пам'ятника Міцкевича). — Йосиф Цвердлінг. 1760 1-3

ДО КІНЦЯ шкільного року давньому акцій середно-шкільників (-ч) за позичку 200 зол — Адм. „Діла“ під „Студент“. 1768 1-2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

був лікар заграничних клінік, спеціаліст шкірних, венеричних і сексуальних недуг та лікарської косметики

орднує від 8-10—14—18. в неділі і свята від 10—11.

Піське сонце. Вапофор. Діатермія. Кріо-терапія. Сепараткові почкальні.

Львів, вул. Потоцького ч. 11. І. п. 826. Телефон 65—87.

Спеціаліст недуг легенів, серця і жолузка

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітлення Рентгеном.

ДЕНТИСТ

Роман ДАВИДОВИЧ

Львів, вул. Потоцького ч. 24.

Лічення, пломбування і винищення зубів без болю. Встановлення штучні зуби в золоті і канучку найновішою системою. Пацієнти з проміній погоджуються в найкоротшому часі. Години прийняття від 1745 9-13 16-19. 2-5

Поручаємо всілякі тартаків матеріали, як

смерека — ялиця

так столярські, як і будівельні. Тартак ЗАРВАНИЦЕРА в Калуші. 1617 4-7

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Синистуька ч. 17. II. п.

Спрілювання хитавчих зубів плом-бування й винищення зубів, без болю.

Штучні зуби в канучку і золоті після найновішої системи. Пацієнти з проміній погоджуються в найкоротшому часі.

П. Т. Урядовим і студентам значна зниж-ка. Тел. 65—73.

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає сайдуючі свої видавництва:

Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видань така:

BERLIN SW 68 Zimmerstrasse 35—41.

В переписці треба зазначувати:

Ausland-Abteilung. Місця платності в Польщі: Банк для торгівлі та промислу, Познань (чековеkonto в ПКО ч. 200.490).

Почтовеkonto у Берліні: Berlin, N-o 3.111. 20-7

Новина! Свій до свого!

Перша українська кооператива

Союз Кравців у Львові

ЛИЧАКІВСЬКА 15.

виконує першорядні одяги мужські і для

Дукоинства по конкурентній цінах

матеріал на сидаді у величч виборі, п. 1769 дуже догідних умовах. 1-1

Подяка.

Дня 25. марта п. р. відійшов від нас

у кращий світ наш незажалований Муж,

Батько і Дідусь Василь Гера смерит

патрістичний урядник. В наших безмежній

горю визнає ми багато співчуття, за це

на отсім місяці всім друзям і знакомим

сердечно дякуємо. Дякуємо Високопре-

подобному отцю кня. Господаревсько-

му пароху Добровиля за провід в по-

хоронах і прашальне слово в Доброті, як

рівнож Всеч. Отця Гораськовича, Дутю-